

Transparentnost i pristup informacijama - poređenje evropskih prestonica

Beograd je među **najnetransparentnijim prestonicama** Evrope, rezultat je istraživanja koje su ogranci globalne mreže Transparency International sprovedi na uzorku od 26 glavnih gradova država i teritorija sa našeg kontinenta.

Gradovi su ocenjivani na osnovu **14 indikatora** koji su obuhvatili oblasti kao što su dostupnost informacija o procesima odlučivanja, o trošenju novca, javnim nabavkama, etičkim pravilima. Za 12 su traženi podaci, odnosno dokumenti, na sajtovima, a za dva su od gradova traženi podaci zahtevom za slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

S obzirom na to da je reč o pilot projektu sa relativno malim brojem indikatora, gradovi nisu rangirani već su svrstani u tri kategorije - zelenu, gde su oni sa najmanje 75% od maksimalnog broja poena, žutu (50-75%) i crvenu, sa manje od polovine od maksimalnog broja.

Beograd je u "crvenoj zoni", zajedno sa Sarajevom, Atinom, Stokholmom, Kišinjevom i Jerevanom. Prestonica Srbije ima samo tri pozitivna indikatora - na sajtu su dostupni pozivi za javne nabavke, izveštaji o zaključenim ugovorima za dodelu javnih nabavki i budžet. Za preostalih 9 podataka koji su traženi na sajtu grada, Beograd je dobio ocenu nula, odnosno podaci nisu dostupni. Takođe, na zahteve za dostavu informacija od javnog značaja Beograd uopšte nije odgovorio.

Nule je prestonica Srbije dobila zbog toga što na njenom sajtu nisu dostupni: izveštaj o realizaciji budžeta, zapisnici sa sednica skupštine, kontakti odbornika, etički kodeks za funkcionere, ugovori koje Grad potpisuje, rezultati glasanja na sednicama skupštine, raspored aktivnosti i sastanaka gradonačelnika, izveštaj o imovini gradonačelnika kao ni podaci o lobiranju. Stanje je samo za nijansu bolja kada se uzme u obzir činjenica da su podaci o imovini gradskih čelnika objavljeni na drugom mestu (sajt Agencije za borbu protiv korupcije) i da je primena Zakona o lobiranju tek počela.

Gradske vlasti nisu odgovorile na zahtev da dostave informaciju o ukupnim primanjima (platama, naknadama i drugim) koje su isplaćene gradonačelniku i odbornicima u 2017. godini niti na zahtev da dostave važeće ugovore koje organi Grada Beograda imaju sa pružiocima usluga mobilne telefonije i pristupa internetu.

Od gradova u regionu, Sarajevo ima pet zelenih i jedan žuti indikator, Skoplje sedam zelenih, Ljubljana osam zelenih i dva žuta, a najbolje ocenjena Priština 12 zelenih i jedan žuti.

U ostatku kontinenta, među najbolje ocenjenim gradovima nalaze se Kijev, Madrid, Prag, Talin i Viljnus, dok su u "žutom" Amsterdam, Berlin, Bern, Bratislava, Bukurešt, Lisabon, Ljubljana, London, Moskva, Oslo, Riga, Rim i Sofija.

Detalji o istraživanju mogu se preuzeti [sa sajta TS](#) iz rubrike Inicijative i analize - "[Access To Information In European Capital Cities report](#)".

Beograd je, inače, loše rangiran i na sveobuhvatnom istraživanju Indeks transparentnosti lokalne vlasti (LTI) 2019, koje je Transparentnost Srbija sproveda ove godine, ocenjujući na osnovu 95 indikatora transparentnost svih opština i gradova u Srbiji. Naš glavni grad unutar Srbije zauzima 118. mesto među 145 jedinica lokalne samouprave, sa indeksom 30 (na skali od 0 do 100). To je za četiri poena lošije nego pre dve godine i za šest poena lošije nego 2015. TS će kompletne rezultate istraživanja i rangiranja gradova i opština u Srbiji, LTI 2019, predstaviti u petak 6. septembra.

Šta je u evropskim gradovima dostupno javnosti

